

Date Printed: 04/23/2009

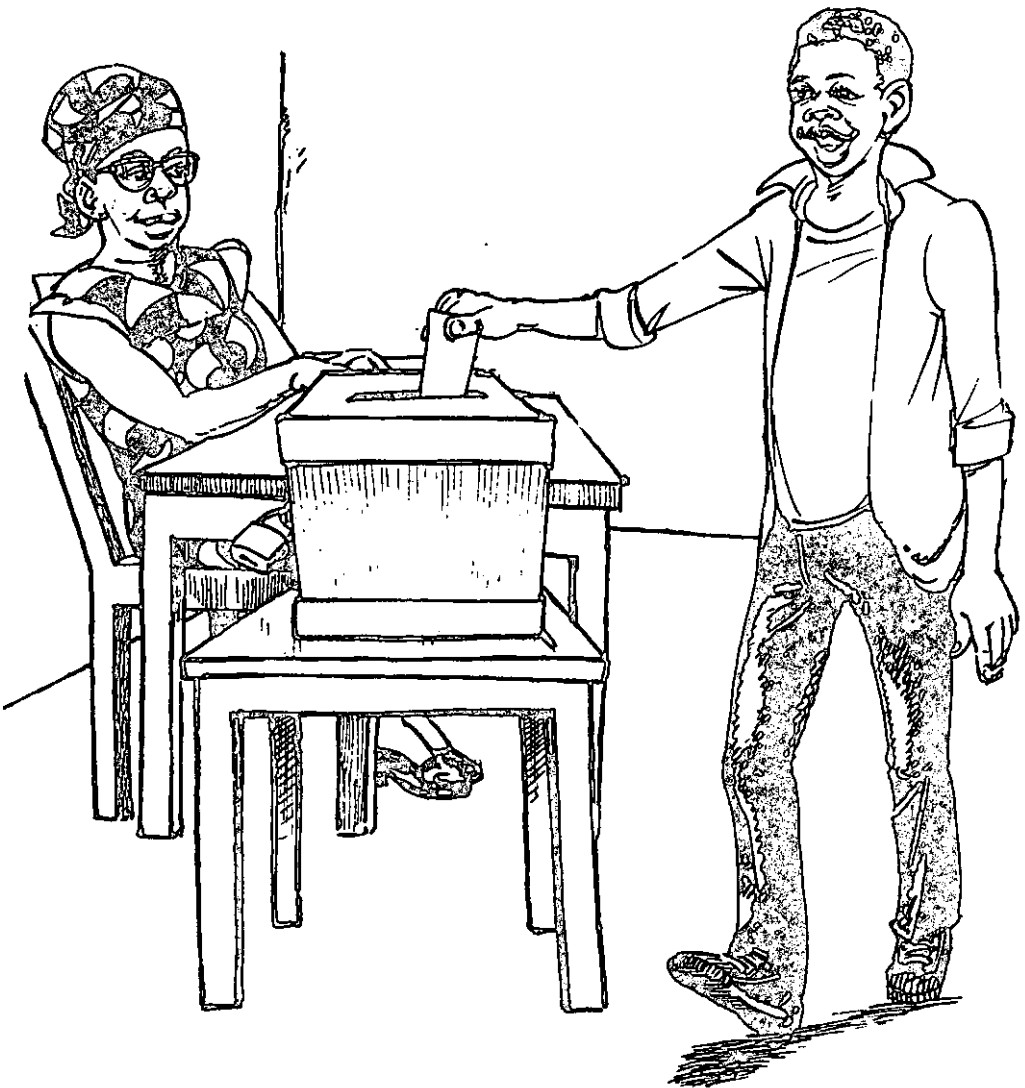

JTS Box Number: IFES_73
Tab Number: 4
Document Title: Shiriki katika uchaguzi wa vionguzi
Document Date: 1994
Document Country: Tanzania
Document Language: Swahili
IFES ID: CE01889

* B D 8 A 3 E 5 6 - B 5 2 D - 4 B 2 E - 8 1 2 8 - A 0 8 A 2 0 4 E A 9 1 5 *

SHIRIKI KATIKA UCHAGUZI WA VIONGOZI

TUMIA HAKI YAKO

Kijitabu hiki kimeandaliwa ili kumwezesha mwananchi kuelewa wajibu na haki yake ya uraia katika suala zima la uchaguzi wa Wilaya na Miji, Bunge na Rais.

Suala la kujiandikisha kupiga kura na kufuatilia maelezo yatolewayo na **Tume ya Uchaguzi** katika hatua mbali mbali za uchaguzi ni muhimu katika kudumisha demokrasia ya kweli. Haki ya kuchagua viongozi ni kati ya haki muhimu za binadamu zinazotambuliwa na Jumuiya ya Kimataifa.

Mwananchi unapojiandikisha kupiga kura na ukajitokeza kupiga kura huwa umetoa mchango wako katika kuimarisha **demokrasia**.

Katika uchaguzi wa vyama vingi vya siasa kila mwananchi anayo haki ya kuchagua mgombea wa chama anachokipenda bila kushurutishwa au kurubuniwa. Hivyo ni haki ya mpiga kura kumchagua mgombea anayemuona kuwa ana uwezo bila kujali rangi, dini au kabila.

Kijitabu hiki kimeandaliwa kumsaidia mpigaji kura na hakina uhusiano wowote wala upendeleo wa chama cho chote cha siasa. Lengo ni kumwezesha mpiga kura kusoma na kufuatilia picha zilizomo ili kutambua uwajibikaji wake katika hatua mbali mbali za upigaji kura. Msomaji anashauriwa kutumia pamoja na wenzake elimu iliyomo kwenye kijitabu hiki.

KWA NINI KUPIGA KURA NI HAKI YAKO?

1. Baada ya kutimiza umri wa miaka 18 raia anao wajibu na haki katika taifa lake. Mojawapo ya wajibu ni kushiriki katika kuchagua viongozi na kuchaguliwa kuwa kiongozi.
2. Uchaguzi ndio unaotwezesha kupata watu ambao watatuwakilisha Bungeni na katika Halmashauri za Wilaya na Miji.
3. Haki ya kupiga kura ni kati ya haki za msingi za binadamu zinazotambuliwa na Umoja wa Mataifa.

**ESAURP'S COUNCIL FOR
DEMOCRACY**

TEMA Publishers Company Limited

S.L.P. 63115

DAR ES SALAAM

**© The Eastern and Southern African Universities Research
Programme (ESAURP) - Regional Council for Democracy, 1994**

Chapa ya Kwanza, 1994

ISBN 9987 25 001 7

Haki zote zimehifadhiwa. Hairusiwi kuiga, kunakili, kutafsiri, kupigisha chapa au kukitoa kitabu hiki kwa jinsi yoyote ile bila idhini ya TEMA Publishers Company Ltd.

Mwelekezaji anawahakikishia wakulima kuwa haki ya kupiga kura ni haki ya kila raia mwenye umri wa miaka 18 na kuendelea.

Akina mama ni vyema wakajitokeza kwa wingi kugombea uongozi ili kutumia haki yao ya kikatiba ya asilimia 25 na zaidi ya uwakilishi katika Halmashauri za Wilaya na Miji na asilimia 15 katika Bunge.

TUTAJUAJE JINSI YA KUTIA VDIKISHA
KUPIGAKURA ?

KUTOKANA NA MAELEKEZO
YA TUME YA UCHAGUZI

Usipojiandikisha kupiga kura hutaruhusiwa kupiga kura.

Sifa za uongozi ni mojawapo ya vigezo muhimu vya kumpima mgombea.

TUNASIKIA MATANGAZO KUHUSU
MIKUTANO NA KILA CHAMA KITAFANYA
MKUTAND WAKE; KWANINI?

NI KWASABABU KILA CHAMA
KINALIJUMBE MAALUM KUHUSU
SERA ZAKE KWAWANANCHI.

Mwelekezaji anatoa maelezo ya kushiriki katika uchaguzi kwa wafanyakazi wa kiwandani.

UCHAGUZI NI WA CHAMA
KIMDJA AU VYAMA VINGI ?

HUU NI UCHAGUZI KATIKA
MFUMO WA VYAMA VINGI VYA
SIASA.

MHHMM!
SIJUI NITAMCHAGUA
KIONGOZI GANI ?

Mwelekezaji anawaeleza kwamba ni vyema kuchagua kiongozi bila kurubuniwa au kushurutishwa na mtu yeyote hasa katika mfumo wa vyama vingi vya siasa.

NI KWELI MFUMDWA VYAMA
VINGI UTATI HAKIKISHIA
MAENDELEO YA UCHUMI WA
NCHI YETU?

MAENDELEO YA NCHI YETU
VANATEBEMEA UHUSOZI BORA
ULETWAO NA UCHAGUZI BORA WA
WANAACHI WENYEWU.

Wanavyuo wanapata ufafanuzi juu ya uhusiano kati ya demokrasia ya vyama vingi na maendeleo.

SASA TUTAJUA VIPI MATOKEO YA UCHAGUZI ?

MATOKEO YA UCHAGUZI YATANGAZWA NAMSIMAMIZI WA UCHAGUZI NA KWENYE VYOMBO VYA HABARI.

KWA NJIA HIZI HATA SISI WAVUVI TUTAJUA MATOKEO YA UCHAGUZI

Kutangazwa kwa matokeo ya uchaguzi.

NAONA NI BUSARA TUSHIRIKI
KATIKA SUALA ZIMA LA UCHAGUZI
WA VIDONGOZI WETU.

NI VYEMA ILI
TUTUMIE HAKI
YETU YA KUPIGA KURA

Watu hawa walifuatilia utaratibu wa kujiandikisha na kupiga kura ili kumpata kiongozi bora kwa maendeleo ya taifa. •

KUMBUKA WIKI HII NI YA KDIANDIKISHA
KUPIGA KURA, UTAKAPOJIANDIKISHA HAKIKISHA
KADI YAKO INA MUHURI NA JINA LA JIMBOLA
KUPIGA KURA.

TENA KWELI NITAMKUMBUSHA
SHANGAZI NA MJOMBA ILI
NAD WAJIANDIKISHE
KUPIGA KURA.

Kila mara jikumbushe mambo muhimu wakati wa kupiga kura.

Jiandikishe kupiga kura, toa majina yako kamili na jibu kwa ufasaha maswali yote unayoulizwa.

TUMEKUBALIANA KUNA NA DEMOKRASIA YA MFUMO WA
VYAMA VINGI ILI KUWAPA WANANCHI FURSA ZAIDI
KUCHAGUA VIONGOZI

DEMOKRASIA YA
MFUMO WA VYAMA VINGI
ITATUPA UHURU ZAIDI KATIKA
KUPIGA KURA.

NI VYEMA KUFUATA TARATIBU
ZILIZOWEKWA NA TUME YA
UCHAGUZI.

Hudhuria mikutano ya maelekezo ya uchaguzi kama inavyotolewa na Tume ya Uchaguzi.

NGOJA TUMUNOJI

HUWI BWANA ANAOMBA
KUPENDEKEZWA KUGOMBEA
UWAKILISHI WA JIMBO HILI
NAOMBA TUMSIKILIZE.

Shiriki katika uteuzi wa mgombea ambaye utataka awe mwakilishi wako.

HIVI LAZIMA KUSHIRIKI
KATIKA MIKUTANO?

KUWAELEWA WALE WANAOMBA
UDNGOZI NI MUHIMU.

NI VYEMA TUSHIRIKI ILI TUSIKIE
SERA ZA VYAMA.

Ni muhimu kuhudhuria mikutano ya kampeni za uchaguzi.

Kuwa msikivu na mtulivu kwenye mikutano ya kampeni, wasikilize wagombea ili uweze kuwapima uwezo wao.

HATUPASWI KUSHIRIKI KATIKA
MAMBO YA FUJO.

NI KWELI FUJO INAONYESHA
KUTODMAMA KISIASA NA
KUKOSA UVUMILIVU, NIDHAMU YA
KUHESHIMU MAWAZO YA WATU
WENGINE.

Epuka kushiriki katika vitendo au mazungumzo ya uhuni na matusi dhidi ya wagombea
au wale usiokubaliana na mawazo yao.

Kupiga kura kuna kupa wewe mwenyewe fursa ya kuamua ni akina nani wawe viongozi.

Hakikisha unawahi kupiga kura katika muda uliopangwa.

INANIPASA,
NIMCHAGUE MTU MMOJA TU
ILI NISIHARIBU KURA YANGU

Piga kura kwa siri.

KURA YANGU NI
MUHIMU: KWA KUMPATA
KIONGOZI BORA.

Tumbukiza kwenye kisanduku kinachobusika

HONGERA SANA BI.....
KINA USHINDI ULIDUPATA.

LDO! TUSHEREHEKEE UCHAGUZI
UMEMALIZIKA VYEMA.

AHSANTE SANA.....

NASHUKURU. UCHAGUZI
ULIKUWA HURU NA HAKI

Pokea matokeo ya uchaguzi na uyakubali.

NI MATUNDA EANI
NITAYAPATA KUTUKANA
NA UONGOZI BORA?

HUDUMA ZA KLINIKI KWA
AFYA YA AKINA NIAMA
NA WATOTO.

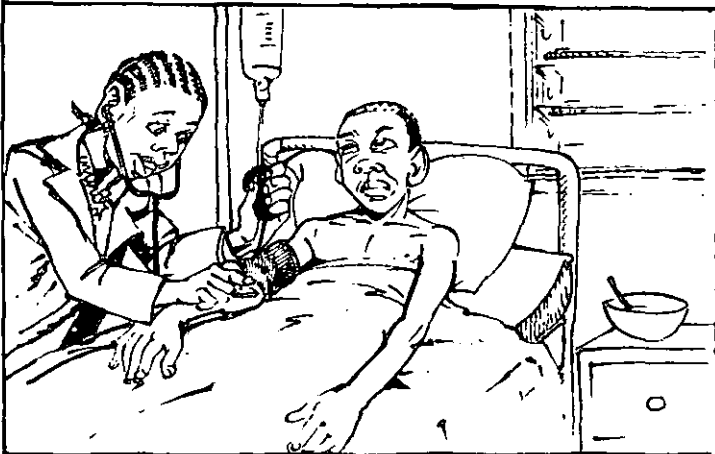
WATOTO WATAPATA
NAFASI YA KUSOMA
ELIMU YA MSINGI,
SEKONDARI, NA LIFUNDI

MPAKA KUFIKIA
ELIMU YA JUU

NA KUIWAZESHA KUTUA HUDUMA KWA JAMII,
YAKIWEMO MATIBABU.

Uchaguzi wa viongozi bora unaimarisha huduma za watoto, akina mama na taifa kwa jumla kwa kuboresha huduma za jamii kama Afya, Elimu n.k.

TEMA PUBLISHERS CO. LTD.
DAR ES SALAAM

ISBN 9987 25 001 7